

Tvari mada, apsilankymai dėvėtų drabužių parduotuvėse, nuolaidų ir akcijų vaikymasis šiais laikais ne gėdinga, o madinga. Tačiau vaiko teisių gynėjai pastebi, kad mokyklose vaikai, kurie vilki ne naujus, o dėvėtus drabužius ar neturi naujausių bei madingiausių daiktų vis dar patiria bendraamžių užgauliojimus.

„Jaunimas pastebi naujus daiktus, ar tai būtų telefonas, sportbačiai ar net nauji sąsiuviniai bei rašymo priemonės. Normalu, kad vieni vaikai turi vien tik naujus daiktus, kiti – jų turi mažiau. O į tuos, kurie atrodo kitaip ar elgiasi kitaip, kai kurie vaikai visais laikais žvelgdavo su pašaipą“, – sako vaiko teisių gynėja Rasita Paukštė.

Žinoma, tai nereiškia, kad tėvams staiga reikia suskubti pirkti savo vaikui naujausių daiktų. Mat ne visos šeimos naujus pirkinius išgali, ne visos ir mato prasmę pirkti naują daiktą, jei ir senas geras. Vaiko teisių gynėjai pabrėžia – senų daiktų prikėlimas naujam gyvenimui dar nereiškia skurdo, o skurdas – nereiškia nepriežiūros. Tad, labai svarbu mokyti vaiką, kad net ir panešioti daiktai dar gali būti naudingi ir gėdos juos nešiojant būti neturėtų. Dėl to, anot R. Paukštės, itin svarbu ugdyti vaiko pasitikėjimą savimi, mokyti jį, kad ne daiktai atskleidžia jo asmenybę, o charakteris, gebėjimas bendrauti su kitais vaikais.

Ieškokite kompromiso

Vaiko teisių gynėja pataria tėvams nuolat domėtis savo vaikų gyvenimu, juos džiuginančiais ir liūdinančiais dalykais. Esą, net jei vaikas nešioja dėvėtus daiktus ir patyčiomis mokykloje nesiskundžia, dar nereiškia, kad užgauliojimų jis nepatiria: „Vaikui mokykloje pasirodyti vien tik su vyresnių brolių ar sesių naudotais daiktais, net jei jis atrodo tvarkingai, gali sukelti nepatogumų. Tad stebėkite savo vaiką ir kalbėkitės su juo. Jei vaikas ima reikšti kažkokį nepasitenkinimą, kad jam atitenka jau panešioti daiktai, išsiaiškinkite, kodėl tas nusivylimas kyla. Reikia suprasti, kad vaikas yra vaikas, jam norisi ne tik praktiškų, bet ir naujų, gražių daiktų. Ypač, jeigu jo bendraklasiai tuos daiktus turi.“

Jeigu paaiškėja, kad tam tikras patyčias dėl aprangos, daiktų, išvaizdos vaikas vis dėlto patiria, geriausia išeitis – kalbėtis ir ieškoti kompromiso. Anot R. Paukštės, net jeigu šeima neišgali vaikui nupirkti naujų daiktų, galima rasti būdą patyčioms užkirsti kelią. „Galbūt vaikui tiks, jei ne visus daiktus nupirksite naujus, o tik kelis? Gal kartu galite paieškoti nuolaidų ir rasti naują daiktą, už jūsų piniginei tinkamą kainą? O, jei vaikas vyresnis, galima jį paskatinti taupyti savo kišenpinigius ir norimą naują daiktą įsigyti pačiam. Dažniausiai už savus pinigus nusipirktus daiktus žmogus ir vertina labiau, ir tausoja“, – alternatyvas vardina pašnekovė.

Ugdyskite vaiko pasitikėjimą savimi ir toleranciją kitiems

Anot vaiko teisių gynėjų, net ir nauji daiktai, madingi rūbai visiškai nuo patyčių vaikų neapsaugo: „Deja, bet patyčių problema Lietuvoje egzistuoja, tad svarbu kalbėtis su vaiku ir jam priminti, kad netylėtų pastebėjęs, kad iš kito vaiko tyčiojamasi ar kad jis pats susidūrė su šia problema. Tėvams įtariant, kad jų vaikas išgyvena patyčias, svarbu sugebėti vaiką prakalbinti. Jeigu vaikas pasipasakoja, tai jau didelis pasiekimas. Tada kartu su vaiku galima ieškoti problemos sprendimo būdų. Neskubėkite nieko kaltinti, išsiaiškinkite situaciją, išklauskite vaiką, pasistenkite bendrauti nekritikuodami.“

Todėl visiems tėvams be išimties R.Paukštė pataria nepamiršti vis pasidomėti vaiku, paklausti jo, kaip jaučiasi mokykloje, kaip klostosi santykiai su draugais. O svarbiausia – kalbėtis apie patyčias su vaiku, ugdyti vaiko pasitikėjimą savimi ir mokyti tolerancijos kitiems. Pašnekovė pabrėžia, kad visų pirma vaikui svarbu jaustis išgirstam, suprastam ir saugomam. Tad jeigu šiuos dalykus tėvams užtikrinti pavyksta, lengviau ir kovoti su užgauliojimais, kuriuos patiria vaikas, bei ugdyti vaiko tikėjimą savimi ir savo jėgomis.

„Patyčias išgyvenantys vaikai tikisi iš tėvų pagalbos bei palaikymo. O tėvams patariama eiti į mokyklą ir aiškintis, netylėti apie susidariusią situaciją ir išeičių ieškoti ne tik su vaiku, bet ir mokyklos valdžia. Jeigu mokykloje draugiškos aplinkos vaikas neranda, galbūt ras popamokinėje veikloje? Moksleiviams labai svarbu socializuotis, lavinti įvairiapusius gebėjimus, jaustis visuomenės nariu. Tinkama popamokinė veikla leidžia sustiprinti vaiko pasitikėjimą savimi, tapti atsakingesniu, savarankiškesniu, patenkinti pažinimo ir saviraiškos poreikius“, – pataria vaiko teisių gynėja.

Kilus klausimams, kviečiame žmones pasikonsultuoti su vaiko teisių gynėjais skambinant nemokamu tel. 8 800 10 800, taip pat galima rašyti žinutę interneto svetainėje vaikoteises.lrv.lt esančiame pokalbių laukelyje. Pranešti apie vaiko teisių pažeidimą galima artimiausiame vaiko teisių apsaugos skyriuje, užpildant formą Tarnybos interneto svetainėje arba skambinant Skubiosios pagalbos tarnybų ryšio numeriu 112.

